

การศึกษาความต้องการรับสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ

เจริญ ทองใหม่ *

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประดิษฐ ศิลานูตร ประธานกรรมการ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เอกพงษ์ วงศ์คำจันทร์ กรรมการ
ดร. พงษ์ศักดิ์ ทองพันธ์ กรรมการ

บทคัดย่อ

การศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ และเพื่อเปรียบเทียบความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ สถานภาพ การสมรส ระดับการศึกษา สุขภาพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน โดยการเก็บข้อมูลด้วยแบบสอบถาม จากกลุ่มตัวอย่างคือผู้สูงอายุ 351 คน ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่งของอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ สถิติที่ใช้ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) และค่า F (F-test) กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติของการทดสอบสมมติฐานที่ระดับ .05

ผลการศึกษาพบว่า

1. ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทันมีความความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ รองลงมาคือ ด้านการจัดศพตามประเพณี และด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ด้านสาธารณูปโภคตามลำดับ
2. ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
3. ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวมไม่แตกต่างกัน
4. ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน ที่มีการศึกษาโดยรวมแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

* นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ

5. ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน ที่มีสุขภาพโดยรวมแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทันที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่าง

ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษ มีความต้องการรับสวัสดิการผู้สูงอายุ โดยรวมและเป็นรายด้าน 5 ด้าน อยู่ในระดับมากและจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพศ,สถานภาพสมรส,และรายได้ ที่แตกต่างกันมีความต้องการไม่แตกต่าง ส่วนผลการวิจัยนี้ สามารถนำไปเป็นแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขปัญหาการจัดสวัสดิการผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ให้ครอบคลุมถึงความต้องการของผู้สูงอายุ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นต่อไป

ABSTRACT

The purpose of this research was to study the needs of the elderly receiving welfare in Huai Thap Than district, Sisaket province and to compare the needs of elderly welfare recipients classified by personal factors. The factors were sex, marital status, educational level, health, and income. Data were collected by questionnaires from sample groups of 351 elderly in six sub-district organizations of Huai Thap Than district, Sisaket province. The statistical techniques used were percentage, mean, standard deviation, t-test, and f-test. The statistical significance to test the hypothesis was .05.

The results showed that:

1. The elderly in Huai Thap Than district needed to have welfare at a high level. A high level of need was found in every area. The area of greatest need was allowance relief. The second greatest area of need was funds for cremations. Support for the medical field and public health as well as funds for housing, food, clothing, and public utilities were also needed.

2. The elderly of both genders in Huai Thap Than district, Sisaket province, had similar welfare needs, both as a whole and for each aspect.

3. The married, single, and divorced elderly in Huai Thap Than district had different elderly welfare needs, both as a whole and for each aspect.

4. The elderly in Huai Thap Than district with different levels of education had different elderly welfare needs at a different significance of .05.

5. The elderly in Huai Thap Than district had different health statuses and had different elderly welfare needs at a different significance of .05.

6. The elderly in Huai Thap Than district that had different average monthly incomes had no difference in elderly welfare needs, both in total and for each aspect.

The elderly in Huai Thap Than district, Sisaket province, needed to have elderly welfare both as a whole and in 5 aspects at a high level. When classified individually, by gender, and by income, the needs were not different. The results of this research could help find a way to improve the problems of elderly welfare in Huai Thap Than district and to cover the needs of the elderly more efficiently.

บทนำ

มนุษย์ทุกคนมีความต้องการและดิ้นรน เพื่อแสวงหาวัตถุประสงค์ และเหตุการณ์มาตอบสนองต่อค้นหาหรือความอยากต่างๆ ไม่มีที่สิ้นสุด และความอยากนี้เองที่ผลักดันให้ปรุงแต่งพฤติกรรมไปได้ต่างๆ นานา ตัณหาของมนุษย์ก็ยากที่จะกำหนดขอบเขตแน่นอนลงไปได้ แต่ธรรมชาติของคนเมื่อแรกเกิดมายังไม่สมบูรณ์ต้องผ่านการอบรมกันอีกมากมายทั้งทางร่างกายและทางจิตใจ การที่จะเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ คือเป็นผู้มีจิตใจสูง จะต้องอยู่เหนือปัญหาที่มีกิลเลส ตัณหาอุปาทาน อันเป็นเหตุแห่งทุกข์ มีความปรารถนาไม่มีที่สิ้นสุด ทำให้มองไม่เห็นความต้องการของผู้อื่นและความต้องการของตนเอง จึงต่างพากันดิ้นรนเพื่อหนีทุกข์และให้ได้รับความสุขตามความต้องการ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี ซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีนำมาซึ่งความสุขทั้งทางกายและจิตใจ ความสุขทางกายคือการมีหรือได้รับการตอบสนองความต้องการทั้งด้านอาหาร เสื้อผ้า ที่อยู่อาศัย ยารักษาโรค เครื่องมือเครื่องใช้ เครื่องอำนวยความสะดวกต่างๆ พอสสมควร และทางจิตใจ คือการมีความรักความอบอุ่นและความมั่นคงทางจิตใจการได้รับการยอมรับและยกย่องจากผู้อื่น (นิศารัตน์ ศิลปะเดช 2539 : 42) นอกจากนั้นมนุษย์จะดำรงชีวิตอยู่ได้ยังต้องประกอบไปด้วยปัจจัยสี่ เป็นองค์ประกอบเสริมสร้างให้ความเป็นมนุษย์สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ความสุขหรือความพึงพอใจในชีวิตของคนจะเกิดขึ้นได้เมื่อคนนั้นได้รับการตอบสนองความต้องการของตนและ มาสโลว์ ได้เสนอทฤษฎีลำดับขั้นของความ ต้องการ มีสมมติฐานว่า "มนุษย์มีความต้องการอยู่เสมอไม่มีที่สิ้นสุด" เมื่อความต้องการอย่างหนึ่งได้รับการตอบสนองหรือพึงพอใจ ความต้องการอื่นๆ ที่สูงขึ้นก็ตามมา (สุรกุล เจนอบรม 2534 : 39)

วัยผู้สูงอายุ (Old Age) เป็นวัยระยะสุดท้ายของชีวิต เป็นกลุ่มที่น่าศึกษา พอเข้าใจสภาพร่างกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม เพราะความเป็นผู้สูงอายุเป็นผลกระทบต่อเนื่อง มาจากพัฒนาการวัยต่างๆ ที่ผ่านมา ปัญหาประจำวัยที่เห็นได้ง่ายและวัยนี้มักประสบอยู่เป็นประจำ คือ ปัญหาทางกาย ได้แก่ ร่างกายเสื่อมโทรมลงตามธรรมชาติตลอดเวลา ปัญหาเศรษฐกิจ ได้แก่ การเปลี่ยนสถานะจากผู้ประกอบอาชีพมาเป็นคนหยุดทำงาน ปัญหาสังคม คือ การเปลี่ยนฐานะความสัมพันธ์กับคนแวดล้อม (ครอบครัว) และคนเคยคบหาสมาคมกัน สภากาการณ์ปัจจุบัน เกิดการเปลี่ยนแปลงและผันแปรอย่างรวดเร็ว ผู้สูงอายุเพิ่มมากขึ้น ในสัดส่วนที่เพิ่มมากขึ้น จึงส่งผลก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในหลายด้าน ทั้งด้านรายได้ ด้านแรงงาน ด้านที่อยู่อาศัย ด้านสุขภาพอนามัย ด้านสวัสดิการและด้านอื่นๆ (มัทนา พนานิรามัย 2546 : 3-7)

องค์การบริหารส่วนตำบล เป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง จึงมีบทบาทอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและสงเคราะห์ผู้สูงอายุ ตามระเบียบและข้อกฎหมาย ซึ่งกำหนดให้มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและส่งเสริมการพัฒนาคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ จึงได้ตั้งงบประมาณเพื่อให้การส่งเสริมผู้สูงอายุ โดยตราเป็นข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปี บรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคม ตามแนวทางการพัฒนาด้านการผู้สูงอายุโอกาสอยู่ในสังคมอย่างภาคภูมิใจ โครงการสนับสนุนเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ ผู้พิการและผู้ป่วยเอดส์ โดยมีเป้าหมายเพื่อให้ความช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ด้อยโอกาสในสังคมในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล โดยมีองค์สวัสดิการสังคม งานสังคมสงเคราะห์ เป็นหน่วยงานหลักในการรับผิดชอบดูแลให้ความช่วยเหลือดังกล่าวให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ลดภาระค่าใช้จ่ายของครอบครัว

ผู้วิจัยในฐานะปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล มีภารกิจและอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายที่ต้องปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบ กฎหมาย ที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะด้านการส่งเสริมการพัฒนาศรี เด็ก เยาวชน ผู้สูงอายุและผู้พิการ จึงได้มีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญข้างต้น และได้ดำเนินการวิจัย ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ซึ่งถือว่าวัยผู้สูงอายุเป็นกลุ่มที่น่าศึกษา เพื่อ

เป็นประโยชน์และเป็นแนวทางในการนำข้อมูลมาใช้ในการพัฒนาบุคคลและความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ
2. เพื่อเปรียบเทียบความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษ

โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานของการวิจัย

บุคคลที่มี เพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา สุขภาพ และรายได้ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุแตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในเขตอำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ. 2555 ประกอบไปด้วยองค์การบริหารส่วนตำบล 6 แห่ง จำนวน 4,244 คน ประกอบไปด้วย องค์การบริหารส่วนตำบลปราสาท จำนวน 645 คน องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยทับทัน จำนวน 336 คน องค์การบริหารส่วนตำบลเมืองหลวง จำนวน 963 คน องค์การบริหารส่วนตำบลจานแสนไชย จำนวน 714 คน องค์การบริหารส่วนตำบลกล้วยกว้าง จำนวน 862 คน และองค์การบริหารส่วนตำบลผักไหม จำนวน 724 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง (Sample) เป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพ ในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 351 คน ได้มาโดยวิธีเทียบตารางสำเร็จรูปจากการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ยามาเน่ (Taro Yamane 1965) ที่มีความคลาดเคลื่อน .05 ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่าง 351 คน เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างครอบคลุมทั่วทั้งอำเภอ ผู้วิจัยสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) (สมบัติ ท้ายเรือคำ 2553 : 56) โดยแบ่งจำนวนสัดส่วน ในแต่ละองค์การบริหารส่วนตำบล

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ผู้วิจัยใช้ในการเก็บข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการรับสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ปี พ.ศ. 2555 จำนวน 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไป ด้านส่วนบุคคล ประกอบด้วย เพศ สถานภาพสมรส ระดับการศึกษา สุขภาพ และการมีรายได้ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการรับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ. 2555 (Rating Scale) 5 ระดับ มีจำนวน 5 ด้าน ดังนี้

ด้านที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความต้องการ ด้านการแพทย์และสาธารณสุขประกอบด้วย การส่งเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค การรักษาพยาบาล การบริการสุขภาพเคลื่อนที่ การบริการบัตรทอง 30 บาท การบริการดูแลผู้สูงอายุในชุมชน กองทุนสวัสดิการผู้สูงอายุ คลินิกผู้สูงอายุ การรับบริการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพชุมชน การฟื้นฟูสุขภาพ การส่งเสริมสุขภาพจิต และการรับบริการรักษาพยาบาลในโรงพยาบาลในช่องทางด่วน

ด้านที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความต้องการ ด้านที่อยู่อาศัย ประกอบด้วย การมีที่อยู่อาศัย เป็นของตนเอง การอยู่บ้านพักชั่วคราว การอยู่บ้านพักคนชรา การอยู่บ้านที่มีความมั่นคงแข็งแรง และการใช้วัสดุ ในการสร้างบ้านที่มีความเหมาะสม ด้านอาหาร ประกอบด้วย การมีอาหารรับประทานครบทุกมื้อ มีอาหารที่ถูกต้อง สุขอนามัย (ครบทุกหมู่) มีอาหารที่มีรสอร่อย ด้านเครื่องนุ่งห่ม ประกอบด้วย มีเสื้อผ้าสวมใส่ตามประเพณี มีเสื้อผ้าสำหรับกันหนาวหรือผ้าห่ม มีถุงเท้า/รองเท้าสวมใส่ และมีแว่นตาสวมใส่

ด้านที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความต้องการ ด้านสาธารณูปโภค ประกอบด้วย การอำนวยความสะดวกและความปลอดภัยในการเดินทางโดยสาร การขึ้นรถโดยสารประจำทาง ครึ่งราคา/ฟรี บริการน้ำประปาฟรี การบริการไฟฟ้าฟรี บริการห้องน้ำสาธารณะที่เหมาะสมกับวัย มีบริการสุขภาพ/ลานออกกำลังกาย บริการเข้าชมสถานที่ของรัฐ เช่น สวนสัตว์ อุทยานแห่งชาติ พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ ครึ่งราคา/ฟรี

ด้านที่ 4 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความต้องการ ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพประกอบด้วย เงินสงเคราะห์รายเดือน การจ่ายเงินสงเคราะห์ตามช่วงอายุ การมีอาชีพเสริม

ด้านที่ 5 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลความต้องการ ด้านการจัดการศพตามประเพณี ประกอบด้วย การเป็นสมาชิกกลุ่มฌาปนกิจสงเคราะห์ในระดับหมู่บ้าน/ตำบล การจัดงานฌาปนกิจศพจากภาครัฐ เงินค่าปลงศพจากภาครัฐ 2,000 บาท

ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามแนวความคิดของ ลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งแต่ละระดับมีเกณฑ์ในการพิจารณาดังนี้

4.51-5.00	มากที่สุด	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มาก	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	ปานกลาง	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	น้อย	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	น้อยที่สุด	หมายถึง	มีความต้องการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2. การสร้างเครื่องมือและการหาคุณภาพของเครื่องมือในการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. ศึกษาแนวคิด หลักการที่เกี่ยวข้องกับความต้องการรับสวัสดิการของผู้สูงอายุจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. สร้างแบบสอบถามจากงานวิจัยที่รวบรวมทั้งหมด นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาเพื่อขอ คำแนะนำ เพื่อตรวจสอบ เสนอแนะ แก้ไขข้อบกพร่อง ด้านเนื้อหาและการใช้ภาษา

3. นำแบบสอบถามมาปรับปรุง แก้ไข ข้อบกพร่อง ด้านเนื้อหา การใช้ภาษา ตามที่ อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

4. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นให้ผู้เชี่ยวชาญ 5 ท่านตรวจสอบความถูกต้องการครอบคลุมเนื้อหา ข้อคำถาม และความเที่ยงตรง เชิงเนื้อหา ความเหมาะสม ด้านภาษาความสอดคล้องระหว่างของข้อคำถาม โดยใช้ดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of Item Objective Congruence) ของโรวินลลี (Rovinelli) และ แฮมเบิลตัน (Hambleton) สมนึก ภัททิยธนี (2546 : 218-220) โดยมีเกณฑ์การประเมินดังนี้
5. นำแบบสอบถามจำนวน 43 ข้อ ไปทดลองใช้ (Try Out) โดยสุ่มจากผู้สูงอายุในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลโคก อำเภอกันทรวิชัย จังหวัดศรีสะเกษ จำนวน 30 คน เพื่อหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม
6. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์หาความสัมพันธ์และหาค่าความเชื่อมั่น โดยวิธีหาค่าดัชนีจำแนก บี (B-Index) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ได้ค่าสหสัมพันธ์ ระหว่าง 0.256-0.970 ค่าความเชื่อมั่นรายข้อ ระหว่าง 0.968-0.972
7. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปได้ค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ 0.97 คัดเลือกไว้ใช้ จำนวน 40 ข้อ
8. นำแบบสอบถามไปจัดพิมพ์เป็นฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปใช้เป็นเครื่องมือกับกลุ่มตัวอย่างเป็นผู้สูงอายุที่ได้รับเบี้ยยังชีพในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ในปี พ.ศ. 2555 จำนวน 351 คน

ผลการวิจัย

1. ความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านที่มีความต้องการมากที่สุดคือ ด้านการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพ รองลงมาคือ ด้านการจัดศพตามประเพณี และด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ด้านสาธารณูปโภค
2. เปรียบเทียบความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทันจังหวัดศรีสะเกษ ที่มีเพศ สถานภาพการสมรส ระดับการศึกษา สุขภาพ รายได้ ที่แตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการได้รับสวัสดิการแตกต่างกัน
  - 1) ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีเพศแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน
  - 2) ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีสถานภาพสมรสแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวม ไม่แตกต่างเมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและด้านการจัดการศพตามประเพณี ไม่แตกต่าง ส่วนด้านบริการทางการแพทย์และสาธารณสุข ด้านสาธารณูปโภค และด้านการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
  - 3) ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน มีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณา รายด้าน พบว่า ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่มและด้านการสงเคราะห์ เบี้ยยังชีพ ไม่แตกต่าง ส่วนด้านสาธารณูปโภคและด้านการจัดการศพตามประเพณี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

- 4) ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีสภาวะสุขภาพ ต่างกันมีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุ โดยรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านการแพทย์และสาธารณสุข ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพและด้านการศพตามประเพณีไม่แตกต่างกัน ส่วนด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม และด้านสาธารณูปโภคแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
- 5) ผู้สูงอายุในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดศรีสะเกษ ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีความต้องการได้รับสวัสดิการของผู้สูงอายุโดยรวมและรายด้านทุกด้านไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุข ภาครัฐควรจัดสวัสดิการด้านการรักษาโดยไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย จัดตั้งสถานบริการสาธารณสุข คลินิกผู้สูงอายุ หอผู้ป่วยผู้สูงอายุ และสถานบริการสุขภาพเรื้อรังในชุมชน เพื่อเอื้อประโยชน์ให้แก่ผู้สูงอายุที่มีรายได้น้อยและไม่สามารถช่วยเหลือตนเองได้
2. ด้านที่อยู่อาศัย อาหาร เครื่องนุ่งห่ม ภาครัฐควรจัดโครงการแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำเพื่อปลูกสร้างที่อยู่อาศัยให้กับผู้สูงอายุ จัดสร้างบ้านพักคนชราชั่วคราว สำหรับผู้สูงอายุที่ลูกหลานไม่อยู่ในช่วงระยะเวลาสั้นๆ โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
3. ด้านสาธารณูปโภค ภาครัฐควรจัดสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกในสถานที่สาธารณะแก่ผู้สูงอายุ เช่น ถนน ทางเดิน อาคาร ห้องสุขา มีการจัดการด้านรักษาความสงบและความปลอดภัยแก่ผู้สูงอายุในอาคาร/สถานที่สาธารณะ ให้สูงขึ้น
4. ด้านการสงเคราะห์เบี้ยยังชีพ ภาครัฐควรเข้าไปตรวจสอบกองทุนในชุมชนเพื่อให้การช่วยเหลือผู้สูงอายุ สงเคราะห์เบี้ยยังชีพเป็นรายเดือน แก่ผู้สูงอายุที่ขาดผู้ดูแลและไม่สามารถประกอบอาชีพได้ และเพิ่มเบี้ยยังชีพรายเดือนแก่ผู้สูงอายุให้มากขึ้นและให้ครอบคลุมจำนวนผู้สูงอายุที่ควรได้รับการสงเคราะห์
5. ด้านการจัดการศพตามประเพณี ภาครัฐควรเข้าไปจัดตั้งชมรม ฌาปนกิจสงเคราะห์สำหรับผู้สูงอายุ ทั้งนี้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรสนับสนุนให้ผู้สูงอายุมีการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์และมีรายได้เสริม เพื่อให้ผู้สูงอายุรู้สึกว่าตนเองมีคุณค่าและรายได้สำหรับใช้จ่ายในชีวิตประจำวัน บุตรหลาน ญาติและผู้ใกล้ชิดควรให้การดูแลและจัดสวัสดิการให้ผู้สูงอายุตามสมควรมากกว่าให้ผู้สูงอายุรับสวัสดิการจากภาครัฐเพียงลำพัง ซึ่งอาจได้รับไม่เพียงพอไม่ทั่วถึงและไม่ตรงตามความต้องการ

เอกสารอ้างอิง

- กฤษณา บุรณะพงศ์. (2540). ผู้สูงอายุกับการขัดเกลาทางสังคมในครอบครัว ในการสืบทอดคุณธรรมแก่เยาวชนในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาสังคมวิทยามหาบัณฑิต สาขาวิชาสังคมวิทยา ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กิติพงษ์ เร่งถนอมทรัพย์. (2550). ประสิทธิภาพการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของผู้สูงอายุ : ศึกษาเฉพาะกรณีเทศบาล ตำบลยางน่อง อำเภอสารภี จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองและการปกครอง บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- นิศารัตน์ ศิลปเดช. (2539). ประชากรกับการพัฒนาคุณภาพชีวิต. กรุงเทพฯ : พิเศษการพิมพ์.
- ประทาน คงฤทธิศึกษากร. (2546). พระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546. กรุงเทพฯ : กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- พรอนันต์ กิตติมันคง. (2547). การศึกษาความต้องการสวัสดิการสังคมของผู้สูงอายุในจังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ปริญญา รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา.
- มัทนา พานิชรัมย์. (2546). หลักประกันผู้สูงอายุไทย : บทเรียนจากบางประเทศในเอเชีย วารสารเศรษฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 21 (1), 3-7.
- วิไลวรรณ ทองเจริญ และ ลีวรรณ อุณาภิรักษ์. (2543). ความวิตกกังวล แรงสนับสนุนทางสังคม และความต้องการของบุคคล ก่อนวัยเกษียณ. วารสารพัฒนาวิทยาและเวชศาสตร์ผู้สูงอายุ. 1(4), 8-14.
- Hampton, Joe. Elderly People and Social Welfare in Zimbabwe. Cambridge University public online (serial online). 2008, Nov 14 (cited 2011 Oct 27). Available from : <http://journals.cambridge.org/action/displayAbstract?jsessionid>.
- Lopes, Alexandra Cristina Ramos da Silva. (2006). Welfare Arrangements, Safety Nets and Familial Support for the Elderly in Portugal. Ph.D.Thesis, London School of Economics and Political Science. Tape, Markus and Pieter Vanhuysse. Spending : Change and timing in eight programmers across four worlds of welfare. Journal of European Social Policy (Serial online). 2010, July (Cited 2011 Oct, 27). Available from : <http://esp.sagepub.com/content/20/3/217.short>